

Viktigt inför högskola

Behörighet och meritpoäng

Allmän behörighet till högskola och universitet får du om du har ett slutbetyg från gymnasiet (eller Komvux/folkhögskola) med lägst godkänt i 90 % av programmets kurser, d v s i minst 2250 av 2500 poäng. Ett krav sedan 2010 är lägst godkänt i kärnämneskurserna Svenska A och B Matematik A och Engelska A samt gymnasiearbetet. Särskild behörighet är specifik för en viss sökt utbildning, t ex ett krav på lägst godkänt i Samhällskunskap A, Matematik C och Engelska B.

Meritpoäng är en betygsrelaterad belöning (lägs till meritvärdet) för högre kurser inom de viktiga ämnena Moderna språk, Matematik och Engelska. Vid ansökan till högskola ger en godkänd högre kurs än den nivå som krävs för särskild behörighet 0,5 meritpoäng och ytterligare en högre kurs ger totalt 1,0 meritpoäng. Alltså om programmet ifråga kräver Matematik B och du är godkänd i Matematik D så får du 0,5 + 0,5 meritpoäng i detta ämne. Moderna språk och Matematik kan vardera ge högst 1,5 och Engelska högst 1,0 poäng. Högre betyg än godkänt ger inte fler meritpoäng och maximalt 2,5 kan läggas till slutbetygets meritvärde.

Så här räknas det ut:

Moderna språk: Steg 3 ger 0,5 meritpoäng och steg 4 ger ytterligare 0,5 poäng. Om steg 3 krävs i särskild behörighet får du 1,0 meritpoäng för steg 4. Om du har fått 1,0 meritpoäng enligt denna regel ger steg 5 i samma språk eller lägst steg 2 i ett nytt språk ytterligare 0,5 meritpoäng. Om man enbart väljer ett nybörjarspråk, d v s steg 1, så ges ingen meritpoäng förrän eleven har fått betyg i steg 3.

Matematik: Matematik B och C ger vardera 0,5 meritpoäng. Men om Matematik B krävs i särskild behörighet ges ingen poäng för kursen och C ger då totalt 0,5.

Engelska: Engelska B och C ger vardera 0,5 meritpoäng. Men om Engelska B krävs i särskild behörighet ges ingen poäng för kursen och C ger då totalt 0,5.

Idag ges meritpoäng även för så kallade områdeskurser (högre ämneskurser som anses särskilt viktiga för vissa högskoleutbildningar) men fr o m år 2014 belönas bara Moderna språk, Matematik och Engelska.

Urvalsprocessen

Sedan 2010 delas de sökande in i olika kvotgrupper:

- **Grupp I:** Här i "direktgruppen" prövas de som har renodlade slutbetyg från gymnasiet, d v s utan kompletteringar från vuxenutbildning. Men även slutbetyg från Komvux hör hit om minst två tredjedelar avser Komvux-kurser. Från år 2014 kommer även elever som har gått yrkesförberedande program och behörighetskompletterat på Komvux att ingå i denna urvalsgrupp.
- **Grupp II:** i "kompletteringsgruppen" prövas de med ett slutbetyg som har kompletterats genom vuxenutbildning (t ex Komvux), för att få behörighet eller högre betyg. Hit hör även de som har behörighetskompletterat på en folkhögskola och de som har gått ett tekniskt basår.

Utbildningsplatserna fördelas först efter antal sökande i de olika grupperna. I ett andra steg flyttas en tredjedel av platserna som tilldelats grupp II över till grupp I. Det innebär att det med stor sannolikhet kommer att vara enklare att bli antagen till högskolan om du är i grupp I, det vill säga direktgruppen. Det kommer m a o att bli mindre fördelaktigt att konkurrera om kompletteringsplatser.

Konkurrenskomplettera?

Du får ersätta ett kursbetyg i slutbetyget med ett nytt betyg i samma kurs om det nya är högre. Inför antagningen till högskolan kan du i så fall vara behörig i både grupp I och grupp II, d v s i grupp I på ditt meritvärde från slutbetyget och i grupp II på meritvärdet efter kompletteringen. Men behörighetskompletteringar (läst till ett ämne) innebär däremot att du endast prövas i grupp II.

Särskild prövning

Elever i gymnasieskolan har rätt att gå igenom prövning i alla kurser och det projektarbete som ingår i elevens individuella studieplan, d v s om eleven inte tidigare har betyg i kursen eller om eleven har fått betyget IG. Om en elev begär utökad program och läser en kurs som normalt inte ingår i den individuella studieplanen så har eleven rätt till prövning även i denna kurs. Rektorn får i undantagsfall avgöra om eleven ska få rätt till en direkt prövning utan att först ha genomgått kursen.

Elever med över 2500 poäng

Sedan 2010 inkluderar slutbetygen även s k utökade kurser (individuella tillval utöver det ordinarie utbudet). De utökade kurserna markeras med ett U och räknas vid en programansökan bara in i meritvärdet om de krävs för särskild behörighet. Skillnaden sedan tidigare blir att allt är samlat på ett och samma papper och att eleverna inte får bestämma vilka utökade kursbetyg som ska stå med eller inte.

Högskolesökande i år 3

Elever som fortfarande går på gymnasiet anmäler sig till utbildningen/utbildningarna utan att skicka in några betygsuppgifter. Så snart slutbetygen är färdigställda läggs de in i en nationell databas som automatiskt kompletterar ansökan. Man kan logga in på sitt personliga ansökningskonto på www.studera.nu för att se efter om slutbetyget har kommit in. Det ska ha bifogats mellan den 1:a till 16:e juni.